

Reisverslag

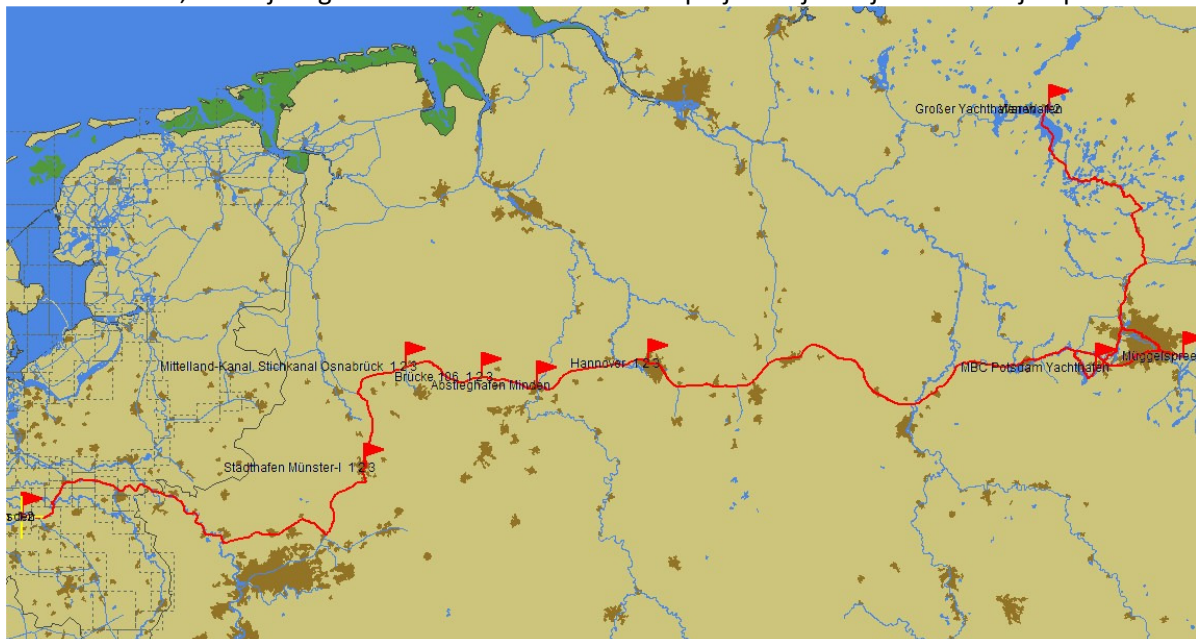
Met de Prahú Heti naar Noord en Oost Duitsland en Berlijn in 2009.

Ligplaats aan het Mittellandkanaal

In 2004 zijn wij naar Parijs geweest. In 2005 hebben wij, mijn vrouw Hetty en ik, Nederland verkend en in 2006 zijn wij via Groningen en de Ems naar de Ruhr geweest en via de Rijn weer terug en in 2007 hebben wij een rondje Maas, Moezel, Rijn gemaakt. En na een uitgebreide rondreis in 2008 door Nederland (1200 km gevaren!) zijn wij in 2009 naar NO Duitsland gegaan.

1. Van Heusden naar het Mittelland kanaal (Marina Recke, Ibbenbüren) 332 km

Wij vertrokken vrijdagochtend 5 juni vanuit de sluis bij Engelen. Donderdag 4 juni hadden wij de boot al vanuit Heusden naar Engelen voor de sluis gebracht, recht voor ons appartement. Het was druilerig en koud weer (12°). De eerste dag wilden wij tot in Nijmegen komen, omdat wij met een groep van drie andere jachten van ongeveer gelijke grootte en -meenden wij- met gelijkgestemde bemanningen, hadden afgesproken om 12 juni in Marina Recke te zijn en vandaar gezamenlijk verder te varen naar Berlijn. De groep kwam vanaf Delfzijl en wij waren de enige vanuit het Zuiden en voor ons betekende dat, dat wij enige haast moesten maken om op tijd te zijn. Wij moesten Rijn opwaarts!

Berlijn en Noord-Oost Duitsland reis

Via een oproep in Motorboot hadden wij elkaar leren kennen en het leek ons een prima idee om altijd wat zekerheid achter de hand te hebben bij pech of anderszins.

Met 1700 toeren voeren we met een snelheid van 11 km de Maas op. Er was weinig tegenstroom en we schoten lekker op. Ook de sluisen bij Lith en Grave konden snel genomen worden. Zo arriveerden wij om 18:15 in de Lindenberghaven aan de Waal in Nijmegen. Een vermoeiende en lange vaardag maar prima! De volgende morgen 6 juni was er een aubade via sms van dochter Ingrid en een verjaardagomhelzing van Hetty. Een goed begin. Nu 75 km de Rijn op naar Wesel. Het in mijn ogen vervelendste stuk van onze hele vakantie, want het schiet niet op. Bij Nijmegen bleken we 7 km stroom tegen te hebben en dat betekende voor ons een grondsnelheid van 6 km. Tot Lobith veel, vooral grote nieuwe vrachtschepen gezien en maar 2 motorjachten. Om 12:00 precies passeren we de grens

en om 15:00 zijn we bij Rees en overnachten daar heel rustig in een jachthaven in een zandafgraving aan de andere oever. We hebben 45 km gevaren in 6 uur en hadden wel zin in wandeling en zijn daarom direct met het pontveer naar Rees overgestoken. Helaas waren alle restaurants gesloten.

Veerman bij Rees en klein duimpje

Ligplaats in het Dortmund-Emskanaal bij Datteln

De volgende dag werd het wat beter weer. Na vertrek om 9:30 waren we om 13:00 28 km verder bij Wesel. Hier verlieten we de Rijn en voeren het Wesel-Datteln kanaal op. Na lang wachten mochten we met een zeer groot vrachtschip om 15:00 mee naar binnen. Alles bijeen is de tocht over de Rijn prima verlopen. Vooral uit de buitenbochten blijven is het parool, daar varen de vrachtschepen, dus lekker de ondiepere binnenbochten nemen. Scheelt stroom tegen en dus win je niet alleen afstand, maar ook snelheid. Verder is ons opgevallen dat het ook op zondag zeer druk was met vrachtverkeer. Onze gemiddelde snelheid is 7 km geweest, terwijl de snelheid door het water 12,5 – 13 km bedroeg. Het gemiddeld toerental bedroeg 1800. We hebben overnacht voor sluis Hünxe, een prima vrije ligplaats en na de regen een leuk plekje voor een wandeling naar het dorp. Dag totaal 38 km.

De volgende morgen, maandag, meldden we ons per marifoon – een onmisbaar instrument – om 8:45 bij de sluis en omdat we moesten wachten op een vrachtschip kwamen we daar pas om 9:45 uit. Dorsten hebben we maar overgeslagen omdat we vandaag nog 4 sluzen te gaan hadden. Het was koud, 12° maar in ieder geval droog. Gedurende de tocht door dit kanaal, werden we gedurende enige kilometers vermaakt door een joggende atleet die een angstige, weggelopen pony voor zich uit had lopen. De pony durfde de jogger namelijk niet voorbij.

Om 15:30 meerden we af aan de kade in Datteln na de 5^e sluis en bevonden ons toen in het Dortmund-Emskanaal. Datteln is een leuk plaatsje en dus ook hier doorheen gewandeld en boodschappen gedaan. Het weer werd stilaan wat beter. We hebben 47 km gevaren en het kanaal is zeker niet vervelend. Dinsdag 9-jun naar Münster, waar we afmeren in de stadshaven. Inmiddels totaal 251 km onderweg en vandaag 46 km. Hier al weer gratis ligplaats en erg gezellig en vlak bij het stadscentrum.

Man en paard

klaar voor de wandeling bij Hünxe, prima ligplaats

Natuurlijk een stevige wandeling naar het centrum gemaakt. Münster is een heerlijke stad. De volgende morgen om 09.20 bij de Schleuse Gruppe Münster 4,5 km verder. Een snelle schutting en

voorspoedige reis over een mooie vaarweg. Om 15:00 waren we in het Mittellandkanaal en hebben afgemeerd aan een ligplaats in het kanaal bij Ibbenbüren, waar Reinier en Snezana, onze oudste zoon met echtgenote aan boord kwamen. Vanaf dat moment ging de zon schijnen en we hebben zelfs buiten gegeten. Die dag 57 km gevaren (totaal 288). Na een zeer gezellige en heerlijke zomerse avond gingen we de rustige nacht aan het kanaal in.

De volgende morgen op naar het laatste gedeelte van ons eerste Hoofdstuk: Marina Recken, 6km verderop in stromende regen en stormachtige wind. Een prima jachthaven, maar eigenlijk niet ingericht voor schepen van onze afmeting. Een fenomeen dat we nog veel vaker zouden tegenkomen. Omdat veel havens kleine kommetjes zijn naast het kanaal, wordt het water door een passerend vrachtschip voor een groot deel weggezogen en dat ligt niet prettig. Zelfs in een heel grote kom zoals bij Marina Recke was dit al het geval. Wij prefereren daarom een ligplaats in het kanaal. Die zijn prima en vrachtschepen minderen vaart als ze sportboten aan de kant zien liggen, in Nederland een onbekend fenomeen, in Duitsland heel normaal. De max. snelheid is trouwens maar 12 km en iedereen houdt zich daaraan! Er wordt ook streng op gecontroleerd en je ziet ook minstens tweemaal per dag de waterpolitie.

Grote sluis bij Münster

Stadthafen Münster

2.Het Mittelland Kanal (310 km.)

11-juni, Wij kregen 's morgens bericht dat onze reisgenoten twee dagen vertraging hadden opgelopen wegens motorpech en een mastbreuk (vergeten de mast te strijken bij één van de talloze bruggen). Zij verwachtten morgen aan te komen en dan een dag nodig te hebben voor reparatie. Dat zou voor ons nog twee dagen liggen in Recke betekenen en wij besloten daarom maar door te varen naar het 30 km verderop gelegen Osnabrück, dat is tenminste een grotere stad en daar een dagje liggen is geen straf. Vandaar dat wij de 12^e richting Osnabrück vertrokken. Het was zowaar mooi weer. Na de ingang van het Stichkanal Osnabrück kwamen wij 8 km verder MYC Osnabrück. Een mooie haven waar wij voortreffelijk lagen. 10 Minuten lopen van het treinstation Haalen en vandaar binnen 10 minuten in Centrum Osnabrück voor een paar Euro. We hebben twee dagen daar gelegen en ook twee dagen gebruikt om de aardige stad goed te bezichtigen. De moeite waard! Onze medereizigers zouden de 14^e naar MYC Lübecke komen. Ons advies om een ligplaats in het kanaal te kiezen werd afgewezen, de rest prefereerde de jachthaven. Wij waren er het eerst rond 15:30 en in de stromende regen wees de havenmeester wat plekken aan en ging gauw naar huis. Wij moesten het maar regelen. Een half uurtje later kwamen, nog steeds in de hoosbui de andere drie schepen. We waren nu compleet met vier kotters, wat een groot gezelschap is voor de kleine Duitse jachthavens. Om 17:00 was er de kennismakingsborrel op één van de schepen en daar hoorden wij de wederwaardigheden van de tocht tot nu toe. Ook hoorden wij dat de plannen gewijzigd waren. Men wilde nu zo snel mogelijk naar Berlijn, niets tocht over de Elbe naar het Noorden, maar met 80 – 90 km per dag verloren tijd inhalen. Ook lag er een taboe op ligplaatsen in het kanaal. De 17:00 borrel behoorde tot het dagelijkse ritueel, waarna men gezamenlijk wilde eten. Wij hadden er begrip voor dat het clubje, dat al

heel wat lief en leed samen gedeeld had, de zaakjes al geregeld had, maar zo ver verwijderd van onze wensen en gevoel voor vrijheid, dat wij om 20:00 na de maaltijd op onze eigen Prahu, naar het havenrestaurant zijn gegaan en maar gelijk hebben meegedeeld dat wij afzagen van een verder gezamenlijk optrekken. Onze opvattingen over vakantieavaren lagen te ver uit elkaar .

Jachthaven van de MYC Osnabrück bij Haalen

Osnabrück

De volgende morgen 15-juni om 09:00 vertrokken richting Minden. Vlak voor het aquaduct is een mooie ligplaats voor jachten aan de stadsoever. Je ligt er heerlijk rustig omdat alle schepen hier erg langzaam varen en het water is erg breed. Wij meren af voor een stadswandeling. Minden blijkt een stad te zijn die de moeite waard is. Op het moment dat wij vertrekken voor onze wandeling naar de stad, komen onze ex-toergenoten aan, bij terugkomst zijn ze al weer vertrokken. Zonder fietsen is het een eind lopen naar winkels en Centrum. Rond 14:00 de tocht hervat met de oversteek van de Weser via de Kanalbrücke. Doorvaart dient aangevraagd te worden via marifoon. Het onvolprezen PC Navigo helpt ons met alle gegevens naast de route op het scherm. Als het eindelijk droog wordt en de zon schijnt meren we af langs het kanaal op een prachtige ligplaats bij Sachsenhage 35 km voor Hannover. Het kanaal is lang, maar niet saai. Iedere 2 km is er een verkeersbrug en dat over de volle lengte van het kanaal. Dat in zo'n groot land, vergelijk het eens met Nederland.

Marktplaats Minden

De volgende morgen vertrekken we om 09:15 en zijn om 12:00 in Hannover. Daar doen we boodschappen in een supermarkt 10 minuten lopen van het kanaal. Vandaar naar onze eerste sluis in het Mittellandkanaal. Schleuse Anderten, verval 14 m. Om 18:30 meren we af in Peine en hebben daarmee een lange dag gemaakt van 71 km. De totaal teller staat nu op 501 km. En het is 13 dagen na vertrek. Er passeert die avond en de volgende morgen zeer veel vrachtvaart, maar 's nachts is het rustig. Als we de volgende morgen met prachtig weer vertrekken om 09:00 dan zitten we achter een Pools vrachtschip dat niet harder dan 8/9 km vaart. Inhalen is hier echter niet verantwoord. Pas bij sluis Süffeld kunnen we de vrachtaarder voorbij. Overigens gaat het inhalen, als het uitzicht vrij is, prima. Je roept het in te halen schip op en vraagt of je inhalen kan. Dit wordt bevestigd en het schip gaat zo ver mogelijk opzij en wat langzamer varen. Hoe anders dan bij ons. Vervolgens passeren we

Wolfsburg met de Volkswagenfabrieken en daar zien we aan het stadion het grote spandoek hangen dat VFB Wolfsburg voetbalkampioen van Duitsland geworden is. Als je een autoliefhebber bent is een stop in deze stad een must. Voor een wat groter jacht is de jachthaven geen ideale plek. Je kunt dan beter in de stad aan de kade gaan liggen en later doorvaren naar Bergfriede. Wij varen verder, nadat wij nog even gezwaaid hebben naar onze ex-reisgenoten die in de jachthaven van Wolfsburg lagen, naar km paal 269 en meren af op liegestelle Bergfriede. Een zeer goede ligplaats en we hebben er weer 69 km op zitten voor die dag en we hebben vandaag 2 vrachtschepen ingehaald. Hier liggen veel lege schepen op vracht te wachten. De recessie in de vrachtaart is hier goed zichtbaar.

Volkswagenstad

Vandaag de laatste etappe op het Mittellandkanaal. We starten weer om 9:15 en het weer is nog steeds prachtig. We halen weer 2 vrachtschepen in (wij varen 11,2 km = 1600 toeren) en varen over een prachtig stuk kanaal. Gloednieuw, geen 'spundwänder' maar een fraaie oever, waardoor er ook geen nare golfslag is (Het Amsterdam-Rijnkanaal effect zoals wij dat noemen). Zo kan het dus ook. Ook de natuur is mooi. We passeren geruisloos de oude grens en zijn om 14:00 bij de 'kanalbrücke' over de Elbe (602 km). In principe is dit eenrichtingsverkeer en mogen jachten slechts meevaren met de vrachtschepen, maar na een marifoonoproep mochten wij doorvaren en konden wij ongehinderd dit grote kunstwerk passeren, bijna 100 meter boven de Elbe en een kilometer lang. De stad Magdenburg in de verte. Wij hadden vandaag besloten gezien de lage waterstanden op de Elbe om maar geen risico te lopen en via Berlijn naar Noord-Duitsland te varen. Dat betekent dat wij na afscheid te nemen van het Mittellandkanaal bij de sluis Hohe Warten (na 615 km) met 19,5 m verval nu echt het oude Oostduitsland binnenvaren. Het Mittellandkanal is erg meegefallen. Het is afwisselend en fraai.

3. Elbe-Havelkanaal naar Potsdam 115 km. (km stand 642 tot 757)

8 Km na de grote sluizen bij Hohewarten komen we in Burg aan om 16:15. We meren af aan een gloednieuwe kade en wandelen naar het centrum van het stadje. Dit blijkt een stevige wandeling te zijn van ¾ uur en dat moeten we ook weer terug. Het is geen onaardig stadje met een heus winkelcentrum. Maar de welvaart van Westduitsland missen wij heel duidelijk. Het ziet er overigens keurig uit en dat was in 1992 toen wij ook in het voormalige Oosten waren toch heel anders. 's Avonds drinken wij gezellig een glaasje wijn bij ons aan boord met Coby en Rob uit Malden, ook op weg naar Berlijn. Het klikte direct. Na precies 14 dagen zijn we in Oost Duitsland.

Vrijdag 19 juni, 14 dagen na ons vertrek uit Engelen, gooien we om 9:30 met mooi weer de trossen los. Er is nu toch een groot verschil. De oude bruggen zijn allemaal 4,50 hoog terwijl de bruggen over het Mittellandkanal minstens 5,00 m waren. Maar er wordt overal hard gewerkt aan verbreding van het kanaal. We doen vandaag 2 grote sluizen, waar ook druk aan gewerkt wordt om die te dubbelen naar 2 x 200m (bij 12m) zoals de meeste sluizen in Duitsland. Tegen de namiddag komen we in Brandenburg aan en meren af in de binnenhaven. We zijn inmiddels reeds in een gans ander vaargebied,

met veel meren. Het geheel lijkt wat op onze randmeren, maar met meer heuvels op de achtergrond. Kortom een mooi en afwisselend vaargebied. Brandenburg is in twee delen te onderscheiden, de echte Altstadt (1200) en de Neue Stadt (1500). Beide aan een andere zijde van de rivier waarin wij liggen bij het Stadtpark in de Altstadt. De stad is echter onherkenbaar in vergelijking met een bezoek in 2002, wat is hier veel ten goede veranderd. Vooral gerestaureerd! Er zijn grote zomerfeesten en vlakbij is een immense muziektent. Het begint om 20:00 net na een korte stadswandeling heftig te regenen en dat zal de reden wel zijn dat we niet echt veel last van lawaai gehad hebben. Wegens het festival is de rivier de volgende dag gesloten, dus maken we dat we voor die tijd wegkomen. Om 9:30 komen we na een grote sluis gepasseerd te zijn in een gebied dat veel op de Loosdrechtse plassen lijkt. De vaarweg slingert zich daar doorheen. De naam Havel zullen we nog vaak tegenkomen, want deze rivier mondt hier ergens uit in de Elbe en ontspringt in Noord-Duitsland en loopt dan vlak langs Berlijn naar Brandenburg. Het is zeer afwisselend weer en we eindigen een korte vaardag na slechts 21 km in Ketzin. Een klein dorpje aan een plas met een jachthaven waar we aan de buitenzijde kunnen liggen. Heel gastvrije ontvangst. We konden hier ook water tanken. We hebben dan 703 km gevaren en moeten er dus nog 54 naar Berlijn. Het is hier mooi, dus kalm aan. 's Avonds lekker tong gegeten in een Restaurant aan de havenkade voor 10 Euro pp. Exclusief een flesje wijn van € 12,-. En het was echt heel gewoon lekker! Zondag 21 juni vertrekken we uit Ketzin en varen weer door een prachtig mooi merengebied naar Potsdam. We hebben de Havel nu verlaten, maar die zien we de komende dagen wel weer terug.

Het Havel-Elbe Kanaal

Stadscentrum Burg

opgang Kanalbrücke over de Elbe

Altstadt Brandenburg

Via een paar grote meren varen we langs de stad Werder naar Potsdam. Daar meren we af in de jachthaven van de MBC Potsdam. Dit wordt bijna onze thuishaven. Aardige en vriendelijke mensen, een redelijke prijs en alle faciliteiten beschikbaar en een Lidl en verse bakker vlakbij. En wat een mooie stad is Potsdam! Op 21/6 eerst getankt (433 liter op 750 kilometer dat is een wat hoger verbruik dan normaal als we 2 km op 1 liter varen, maar dat is veroorzaakt door het behoorlijke tempo op de Rijn en de Maas met tegenstroom). Vervolgens weer terug naar de haven en naar het Park Sans Souci gewandeld. De Duitse keizers hadden hier hun zomerverblijven en trokken zich in de win-

ter terug in Berlijn. Buitenlandse gasten werden hier ontvangen. De grandeur is hier gelijk aan Parijs en Londen.

Boven: das Neue Palast uit 1760

De Orangerie

Onder: Het Engelse Slot uit begin 1800

Plattegrond Potsdam met merengebied.

Niet alleen het park, maar ook de stad is de moeite van een bezoek waard. Zo is er een grote DOM en een echt Holländisches Viertel. Het is allemaal goed te belopen vanuit de jachthaven, maar een fiets bewijst goede diensten voor de verder gelegen parken en de DOM. Ook maandag de 22-juni brengen we door in Potsdam. Gezellig naar het Centrum en daar de plaatselijke horeca getest. Goed en niet te duur. Dat is ook echt heel anders dan in Nederland.

4. Berlijn en naar het Noorden, Waren. (520 km van 757 naar 1277)

Na onze korte stop in Potsdam zetten we 23 juni onze reis voort. We kunnen het niet laten om toch eerst even Berlijn in te gaan voor we naar het Noorden varen. We varen door Potsdam naar het grote watersportgebied tussen Potsdam en Berlijn, de bekende Grosse Wannsee. We genieten nu al van dit grootste watersport gebied in Europa. We varen weer de Havel op en komen uiteindelijk die middag op de Spree in Charlottenburg. Een buitenwijk vlak bij het Schloss Charlottenburg. Je ligt hier heerlijk rustig en je bent met het OV zo in het centrum van Berlijn. Maar eerst bezoeken we in de namiddag het grandioze Schloss. De volgende dag maken we een sightseeing Berlijn. We gebruiken daartoe de open dubbeldekker waar we tot tweemaal toe een rondje mee maken en onderweg steeds uitstappen. En dat alles voor € 30,-. En met de snelbus waren voor € 4,= pp in het centrum binnen 10 minuten. We hebben genoten van de Stad en vooral van de afwisseling van zeer fraaie moderne architectuur en de oude historische barok gebouwen en gelukkig was het mooi weer. We hebben ook een bezoek gebracht aan Das Kaufhaus des Westen (DKW) en daar geluncht in de foodafdeling. Allemaal perfect. Wij vinden Berlijn een geweldige stad. Daarom varen we donderdag 25-6 de Spree nog maar wat op en vinden een gloednieuwe aanlegplaats in het Centrum van Berlijn een paar 100 meter van de Reichstag en de nieuwe gebouwen voor de parlementariërs. Enkele minuten lopen naar de Brandenburger Tor en aan het eind van de Friedrichstrasse waar alle internationale

prestigieuze ketens hun zaken hebben (bv Lafayette). Nog steeds mooi weer en 23° , een heerlijke temperatuur voor een actieve vakantie.

26-juni is een druilerige dag. We varen de Spree nog even op tot voorbij het Museum Insel tot aan de sluis bij de Berliner Dom. Daarna weer terug om te genieten van de prachtige moderne architectuur.

Charlottenburg

Bundestagler Amt

Ligplaats in het centrum

Berliner Dom

Vervolgens weer terug naar de Havel. Vlak bij het verlaten van de Spree kwamen wij een tweetal kotters van onze reisgroep tegen op weg Berlijn in te varen. Wat was er overgebleven van hun haast, of zouden ze weer panne gehad hebben? We hebben gezwaaid en zullen het antwoord niet weten. Wij hebben afgemeerd in Spandau. Er is even na de stad aan bakboord een mooie nieuwe vrije haven. Vandaar is het 10 minuten fietsen terug naar de stad. Deze is saai, wel veel Turken die een enorme hoeveelheid heerlijk fruit verkopen. Maar enkele minuten lopen van de haven was een winkelcentrum met een prachtige Aldi en een 'top'supermarkt' . 's Nachts hebben we wat last gehad van vliegtuigen voor het vliegveld Tegel. We lagen juist in de aanvliegeroute. Zaterdag 27 juni zijn we weer verder gegaan tot Oranienburg. Er waren feesten waardoor we de stad niet in konden met de boot. Maar even verder kwamen we op een klein meertje (Lehnitzsee) waar we aan de buitenzijden van de plaatselijke jachthaven konden liggen. We hebben vandaag 35,5 km gevaren. Een halfuurtje wandelen naar de stad waar we het Schloss Oranienburg (familie van) bezocht hebben. Geen grandeur, maar aan de buitenzijde niet onaardig. Het oude oostduitse geurt er toch wel van af. We vertrekken de volgende morgen zondag 28-juni en moeten dan eerst de sluis Lehnitz passeren in de grote vaarroute Havel-Oder kanaal. 15 km Verderop gaan we aan bakboord het Malzerkanal in. Nu komen we echt in het toeristische vaarwater naar het Noorden met 15 sluisjes op "Spitsformaat" naar Frans voorbeeld. De eerste sluis Liebenwalde blijkt automatisch en we varen achter een Deens jacht aan, dat hier kennelijk eerder was geweest en we zien hoe het werkt. De rest is bijna allemaal ook geautomatiseerd. Overigens net als in Frankrijk, het werkt alleen veel soepeler en ziet er ook allemaal veel beter uit. Om 16:00 meren we af in Zehdenick. We kiezen voor de jachthaven waar we aan de bui-

tenzijde langs de steiger kunnen liggen en rustig het plaatsje gaan bekijken. Er is hier zelfs diesel te tanken, maar wel 20 cent duurder dan in Potsdam. We hebben vandaag 33 km op de teller en 6 sluisen, allemaal automatisch. En nog steeds mooi weer.

Maandag 29-juni vertrekken we om 10:00. Mooi weer en een mooi vaargebied. Meren en rietoevers en een licht glooiend landschap. Om 16:00 meren we na 4 sluisen af in Bredereich. Snel gaat het nu niet meer want 8 km is de max. snelheid. Weer 31 km verder. (120 in totaal nog 82 te gaan). Ook de beperkte diepgang, soms 1,50 beperkt de snelheid. Dinsdag 30-6 om 09:45 vertrokken en boodschappen gedaan in Fürstenberg, 13 km verderop en erg leuk gelegen tussen twee meertjes. Na de lunch om 14:25 weer verder gevaren en na nog één sluis hebben we geankerd in de Ziernsee en hebben 32 km afgelegd. Het was nu echt zwemweer! Het water is helder en schoon. De volgende morgen woensdag 1-juli worden we wakker bij Griekse temperaturen en beginnen de dag weer met zwemmen. Het doet ons aan de zeiltochten in de Griekse wateren denken. Om 10:30 vertrekken we en passeren 3 sluisen voor we om 16:00 uur opnieuw ankeren maar nu in de Zothensee. (25 km gevaren) Er wordt direct weer gezwommen. Woensdag 2-juli vertrekken we na een fris buitenbad bij 28° om 8:30. We passeren de sluis bij Mirow wat de laatste zal zijn voor we ons einddoel bereiken. De temperatuur stijgt met ons mee tot 33° en na overvaart van de 'Kleine Müritz' met een minimale vaardiepte van 1,40 m komen we rond 10:30 eindelijk bij ons doel: de Müritzsee. Een prachtig blauw meer van 18 km lang en 12 km breed dat zich rimpelloos voor ons uitstrekt.

Het vraagt enige navigatie, want wij willen het meer dwars oversteken en moeten dan op een ondiepte precies in het midden letten. Deze ondiepte is goed betond, maar voorlopig moeten we de juiste koers er naar toe varen. We laten dit precieze werkje aan de stuurautomaat over en kunnen dan genieten van de mediterrane aanblik. Ik vind het altijd weer verbazend hoe precies wij bij de doorvaart komen. Nu wordt de automaat op Waren ingesteld en om 13:00 uur meren we af op wat later onze eindbestemming blijkt te zijn. Je komt een mooie baai invaren en ziet dan het mediterrane stadje Waren liggen. Je waant je hier aan de Middellandse Zee. Om 13:00 liggen we aan de kade. Het is goed om hier vroeg te komen, want De Müritzsee blijkt een grote chartervloot te hebben en vrijdag is een wisseldag en veel schepen komen donderdag al aan. Ze willen de laatste nacht in het stadje doorbrengen alvorens naar één van de vele jachthavens te gaan. We gaan de omgeving (de baai) met de bijboot ontdekken en vervolgens genieten we met een glas wijn op het achterdek van de drukte en het leuke uitzicht. We eten op het mooiste terras in de haven; ons eigen achterdek. Daarna gaan we een avondwandeling door het leuke plaatsje maken. We besluiten gelijk dat we dit deel van Duitsland nog eens gaan bezoeken en er wat langer gaan blijven.

Havel-Müritz Wasserstrasse

Eén van de vele sluisjes onderweg

oven: Waren am Müritzsee
Onder: kade van Waren

Waterrecreatie in de omgeving van de Müritzsee
op de oever van de Müritzsee

's Avonds wordt besloten, dat we gezien de tijd, Waren als het verste punt van de reis zullen beschouwen. Hetty wil rond 5 augustus weer terug zijn en we willen ons niet haasten. Dat betekent dat we vanaf vrijdag 3 juli weer op de terugweg zijn. Maar eerst ankeren we nog op de Müritzsee en is het heerlijk zwemmen. Tegen de avond komen we aan in Röbel, een klein plaatsje aan de Zuidkant van de See en daar hebben we verse vis zo uit de eigen rokerij gegeten. Zaterdag 4 juli om 9:50 vertrek vanuit Röbel met opnieuw schitterend weer. We zijn na 3 sluizen op de Canowsee voor anker gegaan. Het wordt duidelijk drukker nu, het is vakantietijd! Natuurlijk weer het dagelijks bad en genieten van de vrijheid en het uitzicht. De volgende morgen (zondag 5-juli) duiken we eerst weer het heerlijke water in en vertrekken dan. We wilden naar Rechlin varen maar strandden in de eerste de beste sluis. Er was geen water genoeg, hoewel als minimale waterdiepte 1,20 stond aangegeven op de kaart. De sluiswachter vond het echter onverantwoord door te varen, bang dat wij op zijn "drempel" zouden blijven hangen, hetgeen geloofwaardig klonk, want wij zaten in de toevaart ook al aan de grond. Dus de 6 km die we gevaren hadden maar weer terug.

Uiteindelijk in de Schwedtsee bij Ravensbrück recht voor het oude Concentratiekamp voor vrouwen geankerd. We zijn er met de bijboot naar toe gevaren en ineens komt de ellende van de tweede wereldoorlog toch wel heel dicht bij. Het kamp is thans een museum en het meeste, inclusief de gaskamer is nog in de originele staat. Maandag 6-juli gaan we na het zwemmen weer verder. Vlak voor Zehdenick blijkt er zojuist een gloednieuwe jachthaven met mooie plaatsen, ook voor grotere boten, geopend te zijn. Wij mogen voor 10 euro afmeren, inclusief water. We wandelen door het Park, wat een oude heel grote steenfabriek is, waar alles gerestaureerd is zoals het er 100 jaar geleden heeft uitgezien. Er zijn restaurantjes vlak bij de haven. We hebben vandaag 42 km gevaren en 3 sluizen gehad. 's Avonds een enkel druppeltje regen en overdag 30°. De volgende morgen 7-juli (feest Hetty was jarig!) om 9:30 vertrokken. Bij sluis Zedenick was het zo druk dat we de eerste keer niet meekonden. De zelfbediening was er de oorzaak van, dat er veel te weinig boten in gingen. De tweede

ronde heb ik maar voor sluismeester gespeeld, wat mij nog enig applaus opleverde, omdat iedereen er nu in kon. Maar het veroorzaakte ruim een uur oponthoud. Na drie sluizen met de nodige wachttijd waren wij weer bij het Oder Havel Kanaal. Hier hadden wij een prachtige ligplaats gezien, maar helaas de waterpolitie hield daar andere ideeën op na en wij mochten weer gaan. Nu was het doorvaren en het bleek dat wij pas bij Oraniënburg naast "onze" jachthaven om 16:30 konden ankeren. Vandaag 34 km en 3 ZB-sluizen en één echte grote in het Oder-Havel-Kanaal gehad. De enige ligplaats voor ons was reeds bezet, maar gezien de temperatuur van 29° was dat in het geheel niet erg en we konden nu ook zwemmen. 's Avonds was het onweer dichtbij. De verjaardag hebben wij met veel telefoontjes en goede wijn samen gevierd na een lekkere wandeling via de bijboot.

Woensdag 8-juli was het na een onweerachtige nacht, een regenachtige dag en 22°. Dat was ineens wat andere koek. Na een redelijke korte trip (22 km en 2 grote sluizen) hebben we weer overnacht in de gemeentehaven "Spandau Wasserstadt" geheel ons bewust van de start/landingsbaan van het vliegveld Tegel, maar je ligt er zo mooi in een park. Heel erg was de overlast niet, maar echt comfortabel ook niet. De volgende morgen 9-juli hebben we uitgebreid boodschappen gedaan, dat kon vlak naast de haven en we vertrokken pas om 11:30. Het woei wat hard en er was een stevige wind (5) maar 's middags vonden we in de Grosse Wannsee (na 2 grote sluizen en 17 km) een mooi ankerplekje in de beschutting van een eilandje. Op het eind van de dag ging ook de zon weer schijnen, zodat we weer lekker gezwommen hebben. De laatste 15 km naar onze thuishaven in Potsdam de MYC Potsdam hebben we gehaast afgelegd en waren nog precies voor een immens onweer met verschrikkelijk veel hagel en regen om 13:00 afgemeerd. Op de laatste ligplaats!

Samenvatting van dit deel:

Aantal km : 520

Aantal gepasseerde sluizen 30, waarvan 20 ZB en 10 Groot (220 x 12,5)

Krapste doorgang: sluis Canow 41,50 m x 5,12 m x 2,00 m

Kleinste gemeten diepte 1,40 m

Vaaruren: 60

5. Potsdam, rondje Berlijn. (185 km, van 1277 naar 1462 km)

11-7 was een rustdag en kwamen onze zoon Reinier en zijn vrouw Scnezana aan boord voor ons laatste tripje voordat we de terugreis begonnen. We willen het Berlijnse merengebied gaan bekijken en dwars door Berlijn terugvaren naar uiteraard, de MYC Potsdam waar ook de auto zal blijven staan. Onze eerste overnachting op 12-7 was op de Spree bij een Hotel aan het water in het voormalige Oost-Berlijn na eerst een prachtige tocht langs schitterende huizen. Later werd de oever wat industriëler. Op 13-7 hebben we eerst Köpenick bezocht, een alleraardigst plaatsje dat veel bekendheid heeft gekregen door de film van het boek 'Der Kapitän von Köpenick' met Heinz Rühmann. We hebben afgemeerd aan de steigers van Linssen, recht tegenover het Schloss, waar wij gastvrij werden ontvangen.

Vervolgens hebben we geankerd en overnacht met prachtig weer even voorbij Köpenick in de Grosse Krampe. Vandaar zijn we met een bezoek aan verschillende plaatsjes w.o. Schmöckwitz naar de Seddinsee gevaren en daar wederom geankerd. Op 15-7 de Grosser Müggelsee over gevaren, na door een alleraardigst recreatiegebied gekomen te zijn, dat sterk aan Loosdrecht deed denken. Wij zijn de Spree weer opgevaren en afgemeerd aan de kade van een park in Kietz. Een prachtige ligplaats zonder faciliteiten. Vervolgens zijn we 16-7 weer doorgevaren naar Berlijn. Helaas was er deze keer geen ligplaats meer voorhanden bij de Reichstag, zodat wij gedwongen waren weer naar Charlottenburg door te varen. Vandaar de snelbus genomen naar het Centrum. De volgende dag 17-7 zijn we weer doorgevaren naar de Grosse Wannsee en hebben daar weer een prachtig ankerplekje gevonden. Hevig onweer over ons heen gehad, maar 's morgens was alles weer opgeklaard.

18-7 zijn we weer doorgevaren naar Potsdam, waar we afscheid genomen hebben van de kinderen. En wij hebben alle voorbereidingen getroffen voor de terugreis.

Totaal aantal km: 185

Aantal sluizen: 2

Aantal vaaruren: 21

Schloss Köpenick, tegenover Linssen yachts

Hier mochten wij niet liggen in het Elbe Havel Kanaal

6. Terugreis (820 km van 1462 naar 2282)

Op 19-7 zijn we 's morgens 9:30 vertrokken om met prachtig weer een flinke start te maken, want we wilden begin augustus echt weer terug zijn. Daarom hebben we direct bij Potsdam het Elbe-Havel Kanaal genomen. Een fraaie afwisselende vaarweg met, wellicht veroorzaakt door de tijd van het jaar, weinig vrachtverkeer en veel recreatievaart. Om 17:00 werd de lucht heel dreigend (zie foto) en meenden we er goed aan te doen bij Genthin aan de kade af te meren. We hebben dan 78 km gevaren met 2 sluizen, zonder wachttijd. We varen door naar een stuk wat volgens de kaart voor recreatievaart bestemd is, maar waar we geen enkel bord meer zien. Het zal dus wel goed zijn. Net op het moment dat de onweersbui in volle hevigheid losbarst komt de Wasserschutzpolizei achter ons liggen. Wij zitten met een biertje naar de het verschrikkelijke weer te kijken en ja hoor, het duurt 10 minuten, maar dan komt er een Polizist in volslagen regenpak met Zuidwester naar ons toe. Natuurlijk, hier mogen we niet liggen er staat immers al jaren geen bord meer, dat betekent 20 Euro boete. Gevraagd waar we dan wel hadden mogen liggen, blijkt dat het 20 meter terug wel mag. Wij wijzen hem erop dat daar ook niet staat dat jachten er niet mogen liggen. Ons wordt dan medegedeeld, dat hier nu bij wijze van uitzondering ook niet staat dat het voor beroepsvaart is en dus mogen er ook jachten liggen. Nadat wij er nog eens onze kaart bijgehaald hadden, wordt uiteindelijk de boete gehalveerd, maarwe moeten dan wel direct weg. We zijn niet zo goed of wij moeten ons ook in de regenpakken steken en de boot 20 meter verhalen, op de hand natuurlijk. De politieboot blijft liggen tot we klaar zijn en neemt dan afscheid. We blijven natuurlijk vriendelijk, want: 's lands wijs 's lands eer' en het is ook wel een veilig gevoel dat je op dit kanaal zeker viermaal per dag politie ziet, die ook echt maatregelen nemen. En ach, voor zoveel overnachtingen hebben we nu 10 Euro betaald. De Duitsers zijn nu eenmaal Pünktlich en Ordnung muss da sein. Wij begrijpen nog altijd niet hoe het werkt, want twee jaren geleden hadden we aan de Moesel precies zo'n probleem en dat bleef € 20,-.

De volgende morgen om 9:15 met een dikke windkracht 6 vertrokken. Om 16:00 en 2 sluizen zijn we in Vahldorf, het is inmiddels maandag 20-jul en we zitten inmiddels al weer op het Mittelland kanaal en hebben er 52 km op zitten vandaag. Dinsdag 21-jul meren we af bij een Italiaans restaurant met een zeer goede reputatie in de buurt van Rühén (weer 50 km) en we blijken niet de enigen te zijn. We verheugen ons al op een goede maaltijd. Helaas, het restaurant is op dinsdag gesloten. Dat wordt dus toch weer zelf koken. Om 9.00 woensdag 22-jul verlaten we de volgende morgen Rühén en arriveren om 16:30 in Peine (54 km) na een paar grote sluizen. De volgende dag, donderdag 23-jul tot

even voorbij Hannover gevaren na eerst daar boodschappen te hebben gedaan in een zeer grote supermarkt op ongeveer 10 minuten lopen van het kanaal in de buurt van Strassenbahnbrücke 241. Hoewel we daar prima lagen, leek het ons beter toch maar even door te varen tot buiten Hannover, want er waren redelijk wat zwervers in het parkje waar wij lagen. We meerden af bij Liegestelle Lohnde, een kilometers lange aanlegplaats, waar zeker 20 meter beschikbaar was voor jachten. Wij lagen tegen de neus van een Nederlands vrachtschip (47 km). Het vrachtschip hebben we 's morgens niet eens weg horen gaan. Wat gaat dat in Duitsland toch anders dan in Nederland. Hier wordt echt rekening gehouden met jachten. Wij vertrekken op vrijdag 24-jul om 9:30 en bereiken om 15:30 Minden. We pakken de fietsjes uit de bakskist en gaan in deze leuke en mooie stad boodschappen doen voor het weekeinde. Zoals reeds op de heenweg aangegeven heeft Minden een schitterende ligplaats voor jachten, Je hebt ook een schitterend uitzicht. Maar, het blijft ook hier een vraag, waar je nu wel of niet mag liggen, als de echte jachtenplaats vol is. Zaterdag 25-jul komen wij in rond 14:00 aan in Bad Essen, waar wij afmeren in een oude draaikom. Eigenlijk staan hier geen borden dat dit is toegestaan, maar omdat wij op de heenweg in Osnabrück een inwoner van Bad Essen hebben leren kennen, dachten wij daar te kunnen liggen. Laten er nu juist vandaag de zomerfeesten beginnen met een waterspektakel en laat nu juist onze kennis één van de organisatoren te zijn, dus wij kregen een ereplaats. Overigens lijkt daar nooit bekeurd te worden, de keerplaats is vlak bij brug 60. We genieten van het feest na een wandeling door het heel leuke witte plaatsje.

Zondag 26-jul om 09:00 vertrokken om rond 15:30 meerden wij in Bergeshöven aan het einde van het Mittellandkanaal, eigenlijk al in het Dortmund-Emskanaal, aan een gloednieuwe Yachtliegeplatz af. Die dag 62 km gevaren. Nog 280 en we zijn weer thuis. 's Avonds kregen wij bezoek van broer en schoonzuster uit Utrecht, die een nachtje bleven slapen en vervolgens met de auto doorgingen naar Berlijn. Ook dit is weer één van die prachtige plekjes waar je gratis prima kunt liggen. De volgende morgen was er redelijk wat vrachtverkeer, maar dat werd veroorzaakt door een 's morgens opgeheven stremming van een sluis richting Emden in het Dortmund Ems Kanaal. Na het vertrek van de familie op maandag 27-jul maakten wij de trossen los om 11:00 om rond 16:00 in de Stadthafen in Münster na precies 40 km af te meren. Onderweg in de sluis Münster hadden wij een avontuur. Als laatste mochten twee sportboten, waaronder wij meevaren. Het vrachtschip voor ons had zijn schroef met ongeveer vol gas achteruit staan, het afmeren aan de ene beschikbare bolder ernstig bemoeilijkend. Zo zelfs dat de boot naast ons, geheel niet meer onder controle, ons bijna ramde, er kon geen fender meer tussen. Tot overmaat van ramp hoorden wij vervolgens een geweldige knal en kwam het vrachtschip zeer snel op ons af. De Schipper gaf vervolgens net op tijd vol gas vooruit, alles dus net goed, maar e.e.a. gaf zoveel stroming en golven dat de boot bijna niet meer te houden was. Maar gelukkig hadden zowel mijn echtgenote als ik een slag om de bolder en daarom konden wij de klappen opvangen. Naast ons was het grote paniek. We waren blij dat we ongedeerd konden afmeren in Münster We waren aan een glaasje wit toe na alle emoties.

Het witte stadje Bad Essen

Fraaie landschappen aan het Mittellandkanaal

Op dinsdag 28-jul blijven wij een dag in Münster wij krijgen bezoek van bridgevrienden uit Nederland, die in een hotel in de omgeving zitten. Dat wordt briden en gezellig eten in één van de restau-

rantjes aan de haven. De volgende dag krijgen wij bezoek van onze dochter en kleindochter en 's avonds weer bridgen met onze vrienden. Dat is toch echt een leuke onderbreking.

Donderdag 30-jul hervatten wij onze tocht weer en zijn om 15:00 in Datteln. Hier liggen wij weer op ons mooie plaatsje. De volgende (31-jul) dag varen we met wederom mooi weer, wat hebben we toch een prachtige zomer, het Wesel-Datteln-kanal op. De vier grote sluizen gaan wonderbaarlijk snel en we zijn rond 15:00 in Dorsten. Wij meren af bij een voetgangersbrug en zijn dan werkelijk aan de rand van het centrum. Het is een aardige plaats, alleen jammer dat het winkelcentrum waar wij tegenaan liggen bijna leeg staat. Dat geeft een wat luguber beeld. Er is trouwens electriciteit en water beschikbaar. We vertrekken zaterdag 1-aug om 9:15 uit Dorsten en zijn dan om 14:00 in de jachthaven aan de Rijn in Wesel. Het was een mooie dag en 's kwamen vrienden op de fiets uit Rosmalen aan boord en juist op dat moment brak een onweersbui los. Het inschepen met de fietsen vond dus plaats in stromende regen. De fietsen leggen we op het kajuitdak en binden ze goed vast aan de handrail. Dat gaat dus prima. De volgende dag 2-aug is het weer nog geheel van slag. In gestage regen varen we met een bloedgang (6 km stroom mee, dus 17 km over de grond) naar Nijmegen waar 's avonds het weer opknapt en we in de zon nog een wandeling kunnen maken en lekker en gezellig eten bij Humphries aan de Waalkade.

Op 3-aug breekt de laatste dag aan van deze tocht. Het weer wil meewerken en de zon schijnt weer. We varen de Rijn af tot Schutsluis St. Andries. Dit is de laatste sluis op onze tocht. De schutting gaat snel en om 15:00 meren we af in Heusden. De reis zit er op, we hebben genoten.

Samenvatting terugreis:

Afstand: 820 km

Tijd: 15 dagen

Motoruren 77

Sluizen: 17

7. Samenvatting en conclusies

Vertrekdatum: 5 juni 2008

Terugkomst: 3 augustus 2008

Aantal reisdagen: 59

Afstand: 2282 km

Aantal sluizen: 64

Motoruren: 276

Minimale afmetingen:

Lengte 41,60 m sluis Fürstenberg

Breedte 5,12 m sluis Strassen

Hoogte 3,80 m Spoorbrug Werder

Diepte 1,20 m Kleine Müritz (was 1,40)

Scheepsmaten Prahú Heti

13,60 m

4,20 m

3,80/3,50 m

1,20 m

Gebruikte Navigatiemiddelen: PC Navigo van Noordersoft.nl.

Sportschiffskarten 1,2 en 4 van Nautische Veröffentlichung te Arnis (de CD-rom versie gebruikt)

Marifoon is een waardevol hulpmiddel, mits op correcte wijze gebruikt.

Het is een prachtige tocht. Oost Duitsland is een schitterend vaargebied met een oppervlakte van bijna Nederland. Veel kleine meertjes (Loosdrechtse plassen) met Zuid Limburg als decor. Het is er niet druk. Je moet geen haast hebben en dat past ons goed. We hebben het de hele tocht rustig aan gedaan en nooit te lange dagen gevaren. Zo hebben we veel gezien. Het water is schoon en helder. Er zijn veel leuke plaatsjes. Het is uitstekend en makkelijk vaarwater. We hebben niet één onaangename ervaring gehad. Alle Duitse beambten waren zakelijk en vriendelijk. Een echte aanrader!

Hetty en Tim Bolweg, Email: t.bolweg@home.nl